

24 grudnia 2024 r.

APEL PAŃSTOWEJ RADY OCHRONY PRZYRODY

o powstrzymaniu się od używania wyrobów pirotechnicznych jako wyrazu świętowania, w trosce o środowisko, zwierzęta i nas samych

Nowy Rok to czas, w którym powszechnie używane są wyroby pirotechniczne, takie jak fajerwerki czy petardy. Niestety powodowany przez nie huk wywołuje u zwierząt – zarówno dziko żyjących, jak i gospodarskich oraz domowych, przerażenie i stres, przez co narażone są na cierpienie, a niejednokrotnie na utratę zdrowia lub nawet życia.

Szkody przyrodnicze powodowane przez tę kanonadę obserwuje się zarówno poza terenami zabudowanymi, jak i w centrach miast. Na początku stycznia regularnie znajdowane są martwe zwierzęta. Sylwestrowa noc bywa szczególnie tragiczna dla ptaków, które w panice wzbijają się do lotu, a w ciemności niektóre z nich rozbijają się o różne przeszkody. Inne zwierzęta, na skutek hałasu i błysków wywołanych przez fajerwerki, są wybudzane ze snu zimowego, co zmniejsza ich szanse na przetrwanie zimy.

Cierpią też zwierzęta pozostające pod opieką człowieka. Zdarza się, że uciekają z obejść domów, a część z nich już nigdy się nie odnajduje. W okresie noworocznym wielu właścicieli psów i kotów zmuszonych jest podawać im środki uspokajające. Ogromny stres przeżywają też zwierzęta w schroniskach, ośrodkach rehabilitacji, azylach oraz ogrodach zoologicznych. Badania wykazują, że eksplozje sztucznych ogni oddziałują na zwierzęta w promieniu co najmniej 10 km. Oznacza to, że w Polsce jest niewiele miejsc wolnych od „efektu nocy sylwestrowej”.

Ograniczenie użycia fajerwerków to również mniej pożarów i kosztów akcji ratowniczych, a także cierpienia i leczenia poszkodowanych ludzi, w tym dzieci. To również mniej odpadów i zanieczyszczeń związanych z produkcją oraz odpaleniem tego rodzaju wyrobów.

W czasie, w którym tradycja każe m.in. wsłuchać się w głos zwierząt, Państwowa Rada Ochrony Przyrody apeluje o powstrzymanie się od używania wyrobów pirotechnicznych. Świętujmy radośnie, ale pozwólmy przyrodzie trwać w spokoju.

Więcej na ten temat (przykładowe polecane źródła):

- <https://szklanepulapki.pl/wp-content/uploads/2023/08/sylwester.pdf>
- <https://otop.org.pl/2023/12/22/fajerwerki-trauma-dla-swiata-przyrody>
- <https://esajournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/fee.2694>
- https://www.researchgate.net/publication/223958228_Birds_flee_en_mass_from_New_Ye_ar%27s_Eve_fireworks
- https://www.researchgate.net/publication/341479765_Do_Fireworks_Impact_Bat_Activity

Państwowa Rada Ochrony Przyrody powstała w 1925 r. Jest to najwyższe, ustawowe ciało doradcze w zakresie zachowania dziedzictwa przyrodniczego w Polsce. W jej skład wchodzi naukowcy i praktycy z różnych dziedzin ochrony przyrody.